

STEVE BERRY

DE ROMANOV VOORSPELLING

DE FONTEIN

PROLOOG

Alexanderpaleis
Tsarskoje Selo, Rusland
28 oktober 1916

ALEXANDRA, KEIZERIN VAN heel Rusland, draaide zich om van haar wake aan het bed toen de deur openzwaaide. Het was de eerste keer sinds uren dat ze haar blik afwendde van het beklagenswaardige kind dat op zijn buik onder de lakens lag.

Haar vriend stormde de kamer binnen en ze barstte in tranen uit. 'Eindelijk, vader Gregorii. Ik dank de lieve God. Alexej heeft u verschrikkelijk hard nodig.'

Raspoetin kwam snel dicht bij het bed staan en sloeg een kruis. Zijn blauwe zijden overhemd en fluwelen broek roken naar alcohol, waardoor zijn gebruikelijke lijfgeur, waarvan een van haar hofdames had gezegd dat die haar aan een geit deed denken, werd getemperd. Maar Alexandra had zich nooit gestoord aan geuren. Niet aan die van vader Gregorii.

Ze had de wachters uren geleden opgedragen hem te gaan zoeken, omdat ze de verhalen kende over zijn voorliefde voor de zigeuners aan de rand van de hoofdstad. Vaak zakte hij daar de hele nacht drinkend door, in gezelschap van prostituees. Een van de gardesoldaten had zelfs gerapporteerd dat de dierbare eerwaarde op tafel was gesprongen en zijn broek had laten zakken, daarbij verkondigend dat de dames van het keizerlijk hof van zijn zwaargeschapen orgaan genoten. Alexandra weigerde dergelijke praatjes over haar vriend te geloven, en liet de wachter prompt overplaatsen naar een post ver buiten de hoofdstad.

'Ik ben al sinds het vallen van de avond naar je op zoek,' zei ze, verlangend naar zijn aandacht.

Raspoetin concentreerde zich echter op de jongen. Hij liet zich op zijn knieën zakken. Alexej was buiten bewustzijn en dat al bijna een uur. De jongen had aan het eind van de middag in de tuin gespeeld en was gevallen. Binnen twee uur was de pijncyclus begonnen.

Alexandra keek toe terwijl Raspoetin de deken terugsloeg en het rechterbeen bestudeerde, dat er blauw uitzag en haast grotesk gezwollen was. Onder de huid hoopte het bloed zich op en de bloeduitstorting in het tegen de borst opgetrokken been was inmiddels zo groot als een kleine meloen. Alle kleur was uit het broodmagere gezicht van haar zoon weggetrokken, op de donkere schaduwen onder zijn ogen na.

Ze streek zacht over het lichtbruine haar van het kind.

Goddank was het geschreeuw opgehouden. De krampen waren met morbide regelmaat om het kwartier opgekomen. Door de hoge koorts was hij al gaan ijlen, en hij was constant blijven jammeren op een manier die haar hart verscheurde.

Eén keer was zijn geest helder geworden en had hij gesmeekt: 'O Heer, wees mij genadig.' Vervolgens had hij haar gevraagd: 'Mama, kunt u me niet helpen?' Ook wilde hij weten of de pijn zou ophouden als hij doodging. Ze kon zichzelf er niet toe brengen hem de waarheid te vertellen.

Wat had ze gedaan? Dit was allemaal háár schuld. Het was bekend dat vrouwen vatbaarheid voor bloederziekte doorgaven, maar er zelf nooit door werden getroffen. Haar oom, broer en neven waren allemaal aan de ziekte gestorven. Ze had zichzelf echter nooit als draagster beschouwd. Van haar vier dochters was ze niets wijzer geworden. Pas toen twaalf jaar geleden eindelijk de gezegende zoon kwam, was de pijnlijke realiteit haar duidelijk geworden. Van tevoren had geen enkele dokter haar voor het risico gewaarschuwd. Maar had ze er ooit naar gevraagd? Niemand leek bereid uit eigen beweging iets te zeggen. Zelfs rechtstreekse vragen werden in veel gevallen ontweken met onzinnige antwoorden. Dat maakte vader Gregorii zo bijzonder. De *starets* verzweg nooit iets.

Raspoetin sloot zijn ogen en kroop dicht tegen de zwaarbeproefde jongen aan. Zijn weerbarstige baard zat vol kruimels gedroogd voedsel. Het gouden kruis dat ze hem had gegeven hing om zijn hals. Hij greep het stevig vast. De kamer was alleen door kaarsen verlicht. Ze kon hem horen mompelen, maar kon de woorden niet verstaan, en ze durfde niets te zeggen. Hoewel ze keizerin van Rusland was, de tsarina, riep ze vader Gregorii nooit ter verantwoording.

Alleen hij kon het bloeden laten ophouden. Door hem beschermde God haar dierbare Alexej, de tsarevitsj en enige troonopvolger. De volgende tsaar van Rusland.

Maar alleen als hij in leven bleef.

De jongen sloeg zijn ogen op.

'Wees niet bang, Alexej, het komt allemaal in orde,' fluisterde Raspoetin. De stem was rustig en welluidend, maar zijn conclusie klonk vastberaden. Hij

streedde Alexejs bezwete lichaam van top tot teen. 'Ik heb je afschuwelijke pijn verdreven. Je zult geen pijn meer hebben. Morgen ben je beter en gaan we onze leuke spelletjes weer spelen.'

Raspoetin bleef de jongen strelen.

'Denk aan wat ik je over Siberië heb verteld. Er zijn daar overal reusachtige wouden en eindeloze steppen, zo groot dat niemand weet waar ze ophouden. En het behoort allemaal toe aan mama en papa, en op een dag, als je gezond, sterk en groot bent, zal het van jou zijn.' Hij nam de hand van de jongen in de zijne. 'Op een dag neem ik je mee naar Siberië en laat ik het je allemaal zien. De mensen daar zijn heel anders dan hier. Het is er echt groots, Alexej. Je moet het zien.' De stem bleef kalm.

De ogen van de jongen lichtten op. Het leven keerde erin terug, net zo snel als het uren geleden was weggezakt. Hij maakte aanstalten om overeind te komen uit het kussen.

Alexandra reageerde bezorgd, bang dat hij nieuw letsel zou oplopen. 'Pas op, Alexej. Je moet voorzichtig zijn.'

'Laat me met rust, mama. Ik moet nu luisteren.' Haar zoon wendde zich naar Raspoetin. 'Vertel me nog een verhaal, vader.'

Raspoetin glimlachte en vertelde hem over gebochelde paarden, de soldaat zonder benen en de ruiter zonder ogen, en over een ontrouwe tsarina die in een witte eend veranderde. Hij sprak over de wilde bloemen op de uitgestrekte Siberische steppen, waar planten een ziel hebben en met elkaar praten. Hij beweerde dat ook de dieren er konden praten en dat hij als kind had leren verstaan wat paarden in de stallen fluisterden.

'Zie je wel, mama. Ik heb je altijd gezegd dat paarden konden praten.'

Tranen welden in haar ogen op bij het wonder dat ze zag gebeuren. 'Je hebt volkomen gelijk. Helemaal gelijk.'

'U zult me toch alles vertellen wat u de paarden hebt horen zeggen?' vroeg Alexej.

Raspoetin glimlachte goedkeurend. 'Morgen. Ik zal je morgen meer vertellen. Nu moet je uitrusten.' Hij streelde de tsarevitsj tot de jongen weer indutte.

Raspoetin stond op. 'De kleine haalt het.'

'Hoe kunt u er zo zeker van zijn?'

'Hoe kunt u dat níét zijn?'

Hij klonk verontwaardigd en ze had meteen spijt van haar twijfel. Ze had vaak gedacht dat haar eigen gebrek aan geloof de oorzaak van Alexejs pijn was. God stelde haar met de vloek van bloederziekte misschien op de proef om te zien hoe sterk haar geloof was.

Raspoetin liep om het bed heen. Hij knielde voor haar neer en pakte haar hand vast. 'Mama, u moet Onze-Lieve-Heer niet verzaken. Twijfel niet aan Zijn macht.'

Alleen de *starets* mocht haar zo informeel toespreken. Zij was *matoesjka*, moedertje, en haar echtgenoot Nicolaas II *batioesjka*, vадertje. Zo werden ze door het landvolk gezien – als strenge ouders. Iedereen in haar omgeving zei dat Raspoetin zelf maar een gewone boer was. Misschien wel. Maar alleen hij kon Alexejs lijden verlichten. Deze boer uit Siberië, met zijn verwarde baard, stinkende lijf en lang vet haar was een gezant van de hemel.

'God heeft geweigerd mijn gebeden te verhoren, vader. Hij heeft me in de steek gelaten.'

Raspoetin sprong op. 'Waarom praat u zo?' Hij nam haar gezicht in zijn handen en draaide haar naar het bed. 'Kijk naar de kleine. Hij lijdt verschrikkelijk omdat u niet gelooft.'

Niemand anders dan haar echtgenoot zou haar zonder permissie zo durven aanraken. Maar ze verzette zich niet. Het was haar zelfs welkom. Hij draaide haar hoofd snel terug en keek haar priemend in de ogen. Zijn hele persoonlijkheid leek geconcentreerd in die lichtblauwe pupillen. Ze waren onontkoombaar, als fosforescerende vlammen, keken doordringend en tegelijk liefkozend, ver weg en toch scherp. Ze konden recht in haar ziel kijken, en ze had ze nooit kunnen weerstaan.

'*Matoesjka*, u mag zo niet over Onze-Lieve-Heer praten. Het is voor de kleine nodig dat u gelooft. Voor hem moet u uw vertrouwen in God stellen.'

'Mijn vertrouwen stel ik in u.'

Hij liet haar los. 'Ik ben niets. Enkel het werktuig waardoor God handelt. Ik doe niets.' Hij wees naar de hemel. 'Hij doet het allemaal.'

Haar ogen vulden zich met tranen en ze liet zich vol schaamte van de stoel glijden. Haar haar was ongekamd, het eens knappe gezicht door jaren van zorgen grauw en dor. Haar ogen deden pijn van het huilen. Ze hoopte dat niemand de kamer binnen zou komen. Alleen bij de *starets* kon ze zich als vrouw en moeder laten gaan. Ze begon te huilen en sloeg haar armen om zijn benen, waarbij ze haar wangen stevig tegen kleren drukte die naar paarden en modder stonken.

'U bent de enige die hem kan helpen,' zei ze.

Raspoetin stond kaarsrecht. Als een boomstam, vond ze. Bomen konden de strengste Russische winter doorstaan, en vervolgens elke lente opnieuw bloeien. Deze vrome man, die stellig door God was gezonden, was haar boom.

'Mama, dit lost niets op. God wil uw toewijding, niet uw tranen. Hij is niet onder de indruk van emotie. Hij eist geloof. Het soort geloof dat geen enkele twijfel kent...'

Ze voelde dat Raspoetin beefde. Ze liet haar greep verslappen en staarde omhoog.

Zijn gezicht was uitdrukkingloos geworden, zijn ogen waren naar boven weggedraaid. Er trok een siddering door hem heen. Zijn benen begaven het en hij zakte in elkaar.

‘Wat is er?’ vroeg ze.

Hij antwoordde niet.

Ze pakte hem bij zijn hemd en schudde hem heen en weer. ‘Spreek tegen me, *starets*.’

Langzaam opende hij zijn ogen. ‘Ik zie massa’s lijken, verscheidene grootvorsten en honderden graven en gravinnen. De Neva zal overal rood zien van het bloed.’

‘Wat bedoelt u, vader?’

‘Een visioen, mama. Het is teruggekomen. Beseft u dat ik weldra in verschrikkelijke pijn zal sterven?’

Waar had hij het over?

Hij nam haar bij de armen en trok haar naar zich toe. Grote angst stond op zijn gezicht te lezen, maar hij keek haar niet echt aan. Zijn blik was op de verte, achter haar, gericht.

‘Ik zal dit leven vóór het nieuwe jaar verlaten. Denk erom, mama, dat als ik door gewone moordenaars wordt gedood, de tsaar niets te vrezen heeft. Hij blijft op zijn troon en u hoeft niet te vrezen voor uw kinderen. Maar, mama, als ik word vermoord door bojaren, zal mijn bloed vijfentwintig jaar aan hun handen blijven kleven. Ze zullen Rusland verlaten. Broeders zullen tegen elkaar opstaan en ze zullen elkaar uit haat ombrengen. Er zullen dan geen edelen meer in het land zijn.’

Ze was geschrokken. ‘Vader, waarom praat u zo?’

Zijn ogen keerden uit de verte terug en richtten zich op haar. ‘Als ik door een van de verwanten van de tsaar word vermoord, zal niemand van uw familie nog langer dan twee jaar leven. Ze zullen allemaal door het Russische volk worden gedood. Wees bekommerd om uw verlossing, en zeg uw verwanten dat ik mijn leven voor hen heb gegeven.’

‘Vader, dit is onzin.’

‘Het is een visioen, dat ik meer dan eens heb gehad. De nacht is donker van het lijden dat ons te wachten staat. Ik zal het niet meemaken. Mijn laatste uur heeft bijna geslagen, maar hoewel bitter, vrees ik het niet.’

Hij begon weer te beven.

‘O Heer. Het kwaad is zo groot dat de aarde zal sidderen van hongersnood en ziekte. Moedertje Rusland zal ten onder gaan.’

Ze schudde hem nog eens door elkaar. 'Vader, u moet zo niet praten. Alexej heeft u nodig.'

Er kwam een kalmte over hem.

'Wees niet bang, mama. Er is nog een visioen. Verlossing. Dit is de eerste keer dat ik het zie. O, wat een profetie. Ik zie het duidelijk.'

DEEL EEN

I

Moskou, heden
dinsdag 12 oktober, 13.24 uur

IN VIJFTIEN SECONDEN veranderde het leven van Miles Lord voorgoed. Eerst zag hij de sedan. Een donkerblauwe Volvo-combi, met zo'n diepe tint dat hij zwart leek in de felle middagzon. Daarna merkte hij op dat de voorbanden naar rechts zwenkten, waarna de auto zich op de drukke Nikolskaja Prospekt een weg door het verkeer baande. Vervolgens ging de achterraut, die reflecteerde als een spiegel, naar beneden en maakte de vervormde weerspiegeling van de omringende gebouwen plaats voor een donkere rechthoek waaruit de loop van een vuurwapen tevoorschijn kwam.

Kogels spatten uit het wapen.

Hij liet zich plat op de grond vallen. Om hem heen klonken kreten terwijl hij tegen het vette plaveisel smakte. Op het trottoir was het die middag druk met winkelende mensen, toeristen en arbeiders, die nu allemaal snel dekking zochten terwijl lood sporen achterliet op het verweerde steen van gebouwen uit de stalinistische tijd.

Hij rolde op zijn zij en keek omhoog naar Artemy Bely, zijn gezelschap voor de lunch. Hij had de Rus twee dagen geleden ontmoet en hij bleek een vriendelijke jonge advocaat te zijn die voor het ministerie van Justitie werkte. Als advocaten onder elkaar hadden ze de avond tevoren gedineerd en die ochtend nog ontbeten, pratend over het nieuwe Rusland en de grote veranderingen die op komst waren, waarbij ze zich er allebei over verbaasden dat ze deel uitmaakten van de geschiedenis. Hij opende zijn mond om een waarschuwing te roepen, maar voordat hij iets kon uitbrengen explodeerde Bely's borst en spatten bloed en weefsel tegen de spiegelruit achter hen.

Het automatisch geweervuur klonk als een constant *rat-tat-tat*, dat hem aan oude gangsterfilms deed denken. Het spiegelglas begaf het en puntige scherven kletterden op het trottoir. Bely's lichaam zakte in elkaar en viel bo-

ven op hem. Uit de gapende wonden kwam een koperachtige stank. Hij duwde de levenloze Rus van zich af, bezorgd over de rode vloed die zijn kostuum doorweekte en van zijn handen droop. Hij kende Bely nauwelijks. Was hij met hiv besmet?

De Volvo kwam gierend tot stilstand.

Hij keek naar links.

Portieren zwaaiden open en twee mannen sprongen naar buiten, beiden uitgerust met een automatisch wapen. Ze droegen het blauw-met-grijze uniform met rode revers van de *militsja*, de politie. Geen van beiden droeg echter de voorgeschreven grijze pet met rode rand. De man die achter het stuur vandaan kwam, had het terugwijkende voorhoofd, de ruige haardos en de stompe neus van een Cro-Magnon. De man die van de achterbank sprong was gezet en had een pokdalig gezicht en donker, strak achterovergekamd haar. Het rechteroog van de man trok Lords aandacht. De ruimte tussen de pupil en de wenkbrauw was groot, alsof het ooglid neergeslagen was, waardoor het leek alsof het ene oog dicht en het andere open was. Dat was dan ook het enige wat op emotie wees in een verder uitdrukkingsloos gezicht.

Lodderoog zei in het Russisch tegen Cro-Magnon: 'Die verdomde *chornye* heeft het overleefd.'

Verstond hij het goed?

Tsjornje.

Het Russische equivalent voor nikker.

Zijn eigen gezicht was het enige zwarte gezicht dat hij had gezien sinds hij acht weken geleden in Moskou was aangekomen, en hij wist dus dat hij een probleem had. Hij herinnerde zich iets uit een Russische reisgids die hij enkele maanden geleden had gelezen. *Iedereen met een donkere huid kan verwachten een zekere mate van nieuwsgierigheid te wekken.* Wel erg zwak uitgedrukt.

Cro-Magnon bevestigde de opmerking met een knikje. De twee mannen stonden op dertig meter afstand en Lord was niet van plan af te wachten om erachter te komen wat ze wilden. Hij sprong op en stormde weg, de andere kant op. Met een snelle blik over zijn schouder zag hij dat de twee kalm ineendoken en zich gereedmaakten om te schieten. Vóór hem doemde een kruising op en hij sprintte erheen, terwijl achter hem geweervuur klonk.

Kogels ranselden het steen en veroorzaakten explosies van stof in de kille lucht.

Meer mensen doken weg om dekking te zoeken.

Hij sprong van het trottoir en stond voor een *tolkoetsjki* – straatmarkt – die zover als het oog reikte langs de trottoirs opgesteld stond.

'Gangsters. Wegwezen!' schreeuwde hij in het Russisch.

Een *boboeskja* die poppen ventte begreep het meteen en schuifelde naar de dichtstbijzijnde portiek, terwijl ze haar sjaal strak om haar verweerde gezicht trok. Vijf kinderen die kranten en Pepsi's verkochten renden een kruidenierswinkel binnen. Standwerkers lieten hun kraam in de steek en stoven als kakkerlakken uiteen. Het was niet ongewoon dat de *mafija* opdook. Hij wist dat er in heel Moskou zo'n honderd bendes actief waren. Doodgeschoten, neergestoken of opgeblazen mensen waren net zo gebruikelijk geworden als verkeersopstoppingen. Het was gewoon een risico dat je liep als je zaken deed op straat.

Hij rende verder, de drukke *prospekt* in, waar het verkeer stapvoets reed en vast begon te lopen in de chaos. Er werd getoeterd en een remmende taxi stopte net op tijd vlak voor hem. Zijn bebloede handen klaptten hard tegen de motorkap. De chauffeur bleef claxonneren. Hij keek om en zag de twee gewapende mannen om de hoek komen. De menigte week uiteen, waardoor een vrij schootsveld ontstond. Hij dook achter de taxi weg, terwijl kogels insloegen aan de kant van de chauffeur.

Het claxonneren hield op.

Hij keek op en staaarde in het bebloede gezicht van de chauffeur, dat met één oog open aan de passagierskant tegen de karmozijnrood besmeurde zijruit was geslagen. De mannen waren nu vijftig meter bij hem vandaan, aan de andere kant van de dichtgeslibde *prospekt*. Hij bestudeerde de winkelpuien aan beide kanten van de straat en merkte een herenmodezaak, een kinderkledingboetiek en verscheidene antiekwinkels op. Hij zocht naar een plek waar hij in kon verdwijnen en koos voor McDonald's. Om de een of andere reden gaven de goudkleurige bogen hem een veilig gevoel.

Hij rende het trottoir af en duwde de glazen deuren open. Honderden mensen verdrongen zich aan kniehoge tafels en in zithoeken of stonden in de rij. Hij herinnerde zich dat dit op bepaalde tijden het drukste restaurant ter wereld was.

Hij ademde met diepe teugen in, en elke inademing ging vergezeld van de geur van gegrilde burgers, frites en sigaretten. Zijn handen en kleren waren nog bebloed. Verscheidene vrouwen begonnen te gillen dat hij gewond was. Paniek brak uit onder de menigte jonge mensen en er ontstond een wilde stormloop naar de deuren. Hij drong zich naar voren, verder de massa in, en realiseerde zich al snel dat dit een fout was. Hij wrong zich door de eetruimte in de richting van de trap die naar de toiletten beneden leidde. Hij glipte tussen de in paniek geraakte menigte uit en sprong met drie treden tegelijk de trap af, waarbij zijn bebloede rechterhand langs de gladde ijzeren leuning gleeed.

‘Terug. Aan de kant. Terug,’ gelastten van bovenaf zware stemmen in het Russisch.

Er klonken schoten.

Nog meer gegil en haastige voetstappen.

Onder aan de trap stond hij voor drie dichte deuren. De eerste gaf toegang tot het damestoilet, de tweede tot de heren. Hij opende de derde. Voor hem strekte zich een grote opslagruimte uit, met dezelfde glanzende witte tegelwanden als overal in het restaurant. In een hoek zaten drie mensen dicht bijeen aan een tafel te roken. Hij merkte hun T-shirts op; de goudkleurige bogen van McDonald’s met Lenins gezicht eroverheen. Hun blikken kruisten de zijne.

‘Gangsters. Verstop je,’ zei hij in het Russisch.

Zonder een woord te zeggen stormden ze alledrie weg van de tafel en renden naar de achterkant van de felverlichte ruimte. De voorste man trok een deur open en ze verdwenen naar buiten. Lord stopte een moment om de deur waardoor hij binnen was gekomen dicht te trekken en van binnenuit af te sluiten. Daarna liep hij hen achterna.

Hij holde de kille middag in en bevond zich in een steeg achter het meerder verdiepingen tellende gebouw waarin het restaurant gevestigd was. Hij verwachtte half dat hij er zigeuners of met medailles behangen oorlogsveteranen aan zou treffen. Elk hoekje en gaatje van Moskou leek onderdak te bieden aan deze of gene groep sociaal misdeelden.

Hij was omringd door vuile gebouwen, waarvan de ruw gehouwen steenblokken zwart waren geworden, getekend door tientallen jaren ongereguleerde uitstoot van uitlaatgassen. Hij had zich vaak afgevraagd wat die dampen met de longen deden. Hij probeerde zich te oriënteren. Hij bevond zich op ongeveer honderd meter van het Rode Plein. Waar lag het dichtstbijzijnde metrostation? Dat zou zijn beste ontsnappingsweg kunnen zijn. Er waren altijd politieagenten in de stations. Maar er zaten ook politieagenten achter hem aan. Waren het eigenlijk wel agenten? Hij had gelezen dat de *mafija* zich vaak van politie-uniforms bediende. Meestal waren de straten bezaaid met politieagenten – veel te veel eigenlijk – die allemaal te koop liepen met hun politieknuppel en automatisch wapen. Maar vandaag had hij er niet één gezien.

Er klonk een doffe klap in het gebouw.

Hij draaide zijn hoofd met een ruk om.

De deur die van de toiletten naar de opslagruimte leidde, werd geforceerd. Hij begon in de richting van de hoofdstraat te rennen op het moment dat binnen geweervuur echode.

Hij bereikte het trottoir en sloeg rechtsaf, zo hard rennend als zijn kostuum toeliet. Hij bracht zijn hand omhoog, knoopte zijn boord los en ruk-

te zijn stropdas omlaag. Nu kon hij tenminste ademen. Het zou maar enkele ogenblikken duren voordat achter hem zijn achtervolgers om de hoek kwamen. Hij zwenkte snel naar rechts en wipte over de tot zijn middel reikende afrastering van een van de talloze parkeerterreinen waarmee Moskou's binnenstad bezaaid was.

Hij ging over op een draf en liet zijn ogen links en rechts over het terrein gaan. Het stond vol Lada's, Chaika's en Wolga's. Enkele Fords. Een paar Duitse sedans. De meeste smerig van het roet en gedeukt door ruw gebruik. Hij keek om. De twee mannen waren honderd meter achter hem om de hoek gekomen en renden nu zijn kant op.

Hij snelde verder naar het midden van het met gras begroeide terrein. Kogels ketsten af op de auto's aan zijn rechterzijde. Hij dook weg achter een Mitsubishi en gluurde om de achterbumper heen. De beide mannen bevonden zich aan de andere kant van de afrastering. Cro-Magnon stond stil met zijn vuurwapen in de aanslag, terwijl Lodderoog in de richting van de afrastering rende.

De motor van een auto begon te lopen.

Er kwam rook uit de uitlaat en de remlichten gingen aan.

Het was een roomkleurige Lada die aan de andere kant van de middenstrook geparkeerd stond. De auto reed snel achteruit van zijn parkeervak. Hij zag angst op het gezicht van de chauffeur. Naar alle waarschijnlijkheid had hij de kogels gehoord en besloot hij er snel vandoor te gaan.

Lodderoog sprong over de afrastering.

Lord rende weg van zijn schuilplaats en dook op de motorkap van de Lada, zich vastgrijpend aan de ruitenwissers. Goddank had die verdomde bak wissers. Hij wist dat de meeste chauffeurs ze in het handschoenenkastje legden, en dat afsloten om het dieven moeilijk te maken. De chauffeur van de Lada keek hem ontsteld aan, maar reed verder in de richting van de drukke boulevard. Door de achterrauit zag Lord dat vijftig meter achter hem Lodderoog bukte om te schieten en Cro-Magnon over de afrastering klom. Hij dacht terug aan de taxichauffeur, en besloot dat het niet juist was om deze man bij de ellende te betrekken. Toen de Lada de zesbaans boulevard opreed, liet hij zich van de motorkap op het trottoir rollen.

Een seconde later kwamen de kogels.

De Lada sloeg snel linksaf en stootte vol gas weg.

Lord bleef rollen tot hij op de straat belandde, hopend dat de lichte verlaaging langs de trottoirband voldoende zou zijn om buiten Lodderoogs schootsveld te blijven.

Aarde en beton spatten op toen de kogels insloegen.

Een groep mensen die op een bus stond te wachten stootte uiteen.

Hij wierp een blik naar links. Niet meer dan twintig meter bij hem vandaan kwam een bus aanrijden. Luchtdrukremmen deden hun werk. Banden gilden. De zwavelgeur van de uitlaatgassen was bijna verstikkend. Hij rolde zijn lichaam verder de straat op terwijl de bus krijsend tot stilstand kwam. Het voertuig bevond zich nu tussen hem en de schutters. Goddank reden over de buitenste baan van de boulevard geen auto's.

Hij stond op en stormde de zesbaansweg over. Al het verkeer kwam van één kant, uit het noorden. Hij laveerde over de banen en lette er goed op dat hij haaks op de bus bleef lopen. Halverwege moest hij wachten om een rij auto's te laten passeren. Over enkele ogenblikken zouden de schutters achter de bus vandaan komen. Hij maakte gebruik van een onderbreking in de verkeersstroom, rende over de laatste twee banen en sprong het trottoir op.

Voor hem lag een drukke bouwplaats. Een geraamte van balken rees vier verdiepingen hoog op in de snel betreffende middagglucht. Hij had nog steeds geen enkele politieagent gezien behalve de twee die hem achtervolgden. Boven het verkeerslawaaï uit klonk het geraas van kranen en cementmolens. Anders dan thuis, in Atlanta, was het onveilige terrein door geen enkele vorm van af-rastering omheind.

Hij draafde de bouwplaats op, keek om en zag dat de schutters aan hun eigen oversteek van de drukke boulevard waren begonnen, terwijl ze auto's ontweken en claxons tegen hun vorderingen protesteerden. Arbeiders liepen heen en weer op het bouwterrein en schonken weinig aandacht aan hem. Hij vroeg zich af hoeveel zwarte mannen in bebloed kostuum elke dag hun werkplek op kwamen rennen. Het hoorde echter allemaal bij het nieuwe Moskou. Je nergens mee bemoeien was beslist de veiligste handelwijze.

Achter hem bereikten beide gewapende mannen het trottoir. Ze waren nu op minder dan vijftig meter afstand.

Voor hem stortte een cementmolen grijze specie in een stalen bak, terwijl een gehelme arbeider de vorderingen in het oog hield. De bak stond op een groot houten platform dat met een ketting aan een kabel gekoppeld was die vier verdiepingen hoog aan een bouwkraan hing. De arbeider die toezicht hield op het mengsel stapte achteruit, en de hele zaak ging de hoogte in.

Lord besloot dat het een prima plek was en rende naar het oprijzende platform, sprong ernaartoe en greep zich vast aan de rand. Aangekoekte betonkorsten op het oppervlak bemoeilijkten goed houvast, maar de gedachte aan Lodderoog en zijn makker zorgde dat zijn vingers het hielden. Het platform ging de hoogte in en hij trok zich er met een zwaai op.

De abrupte beweging veroorzaakte een schommeling en de kettingen knarsen door het extra gewicht, maar hij slaagde erin op het platform te klimmen

en zijn lichaam tegen de bak te drukken. Door het extra gewicht en de beweging kantelde alles in zijn richting. De specie klotste over hem heen.

Hij keek over de rand.

De beide schutters hadden gezien wat hij deed. Hij bevond zich op vijftien meter hoogte en het platform bleef stijgen. Ze stonden stil en legden aan. Hij betastte het met specie bedekte hout onder zich en staarde naar de stalen bak.

Geen keus.

Hij rolde zich snel in de bak, waardoor natte specie over de rand klotste. De koude brij omhulde hem en rillingen trokken door zijn toch al huiverende lichaam.

Het schieten begon.

Kogels reten de houten vloer open en sloegen tegen de bak. Hij kroop weg in de specie en hoorde het lood ketsen tegen het staal.

Plotseling hoorde hij sirenes.

Ze kwamen dichterbij.

Het schieten hield op.

Hij gluurde naar de boulevard en zag drie politieauto's met hoge snelheid in zuidelijke richting rijden, zijn kant op. Blijkbaar hadden ook de schutters de sirenes gehoord, want ze trokken zich haastig terug. Toen zag hij de donkerblauwe Volvo waarmee alles was begonnen in het noorden opduiken en over de boulevard komen aanscheuren. De twee schutters trokken zich terug naar de Volvo, maar schenen het niet te kunnen laten om nog een paar afscheidschoten te lossen.

Hij zag dat ze uiteindelijk in de Volvo stapten en er in volle vaart vandoor gingen.

Pas toen ging hij op zijn knieën zitten en slaakte hij een zucht van verlichting.

2

LORD KLOM UIT de politieauto. Hij was weer terug op Nikolskaja Prospekt, waar het schieten was begonnen. Ze hadden hem op de bouwplaats op de grond laten zakken en met water bespoten om de specie en het bloed van hem af te spoelen. Zijn colbert was verdwenen, net als zijn stropdas. Zijn witte overhemd en donkere broek waren doornat en zaten onder de grijze vlekken. In de kille lucht voelden ze aan als een koud kompres. Hij had een schimmelige wollen deken om zich heen geslagen die een van de arbeiders had gebracht en die naar paarden rook. Hij was kalm. Verbazend, alles in aanmerking genomen.

De *prospekt* stond vol patrouillewagens en ziekenauto's met flikkerende zwaailichten, en overal liepen agenten in uniform. Het verkeer stond stil. Agenten hadden de straat aan beide kanten, tot de McDonald's toe, afgesloten.

Ze brachten Lord naar een kleine man met een brede borst, een stierennek en kortgeknipte rossige bakkebaarden op vlezige wangen. Diepe groeven liepen over zijn voorhoofd. Zijn neus stond scheef, alsof een oude breuk nooit goed was genezen, en zijn gelaatskleur was vaalbleek zoals al te vaak voorkomt bij Russen. Hij droeg een ruim grijs kostuum met een donker overhemd onder een antracietkleurige overjas. Zijn schoenen waren afgetrapt en vuil.

'Ik ben inspecteur Orleg, *Militsja*.' Hij stak zijn hand uit. Lord merkte dat zijn pols en onderarm bespikkeld waren met levertvlekken. 'U hier toen er werd geschoten?'

De inspecteur sprak Engels met een accent en Lord overwoog of hij in het Russisch zou antwoorden. Het zou de communicatie tussen hen zeker vergemakkelijken. De meeste Russen veronderstelden dat Amerikanen te arrogant of te lui waren om zich hun taal eigen te maken; vooral zwarte Amerikanen, die ze naar zijn ervaring als een soort circusattractie beschouwden. Hij had Moskou het afgelopen decennium een keer of tien bezocht en had geleerd zijn taalvaardigheid voor zich te houden. Het gaf hem de mogelijkheid om opmerkingen af te luisteren tussen advocaten en zakenmensen die dachten dat ze door de taalbarrière beschermd waren. Hij was op dit moment zeer achterdochtig

tegenover iedereen. Zijn eerdere contacten met de politie waren beperkt gebleven tot enkele discussies over parkeren en een incident waarbij hij vijftig dollar moest betalen om een bekeuring voor een zogenaamde verkeersovertreding te vermijden. Het was niet ongebruikelijk dat de Moskouse politie buitenlanders afperste. 'Wat verwacht u van iemand die honderd roebel per maand verdient?' had een agent gevraagd terwijl hij de vijftig dollar in zijn zak stak.

'De schutters waren politieagenten,' zei hij in het Engels.

De Rus schudde zijn hoofd. 'Ze waren gekleed als politieagenten. *Militsja* knallen geen mensen neer.'

'Deze wel.' Hij keek achter de inspecteur naar het bebloede stoffelijk overshot van Artemy Bely. De jonge Rus lag languit op zijn rug op het trottoir, met open ogen, terwijl er bruinrood vocht uit de gaten in zijn borst sijpelden. 'Hoeveel zijn er getroffen?'

'Pyát.'

'Vijf? Hoeveel dood?'

'Chetyre.'

'U lijkt niet bezorgd. Vier mensen op klaarlichte dag op de openbare weg doodgeschoten.'

Orleg haalde de schouders op. 'Weinig aan te doen. Het dak is moeilijk onder controle te krijgen.'

'Het dak' was de gebruikelijke manier om de *mafija* aan te duiden die actief was in Moskou en het grootste deel van West-Rusland. Hij was er nooit achtergekomen hoe de uitdrukking was ontstaan. Wellicht kwam het doordat mensen zo – via het dak – betaalden, of misschien was het een metafoor voor de merkwaardige top van de Russische samenleving. Bendeleden bezaten de mooiste auto's, grootste *datsja's* en beste kleren. Er werd geen enkele poging gedaan om hun rijkdom te verhullen. Integendeel, de *mafija* was geneigd tegenover zowel regering als bevolking met haar voorspoed te koop te lopen. Het was een aparte sociale klasse, die met verbazende snelheid was opgekomen. Relaties die hij in de zakenwereld had, beschouwden betalingen voor protectie als een gewoon facet van de vaste bedrijfskosten, even noodzakelijk voor overleving als goed personeel en een stabiele voorraad. Meer dan één Russische kennis had hem verteld dat de heren in de Armani-kostuums, wanneer ze een bezoek brachten en de verklaring *Bog zaveshchaet delit'sia* (God geeft ons opdracht samen te delen) uitspraken, serieus dienden te worden genomen.

'Wat mij interesseert,' zei Orleg, 'is waarom die mannen u achtervolgden.'

Lord gebaarde naar Bely. 'Waarom legt u niets over hem heen?'

'Hij vindt niet erg.'

‘Ik wel. Ik kende hem.’

‘Hoe?’

Hij vond zijn portefeuille. Het gelamineerde veiligheidspasje dat hij weken geleden had gekregen had het speciebad overleefd. Hij overhandigde die aan Orleg.

‘U in Tsaristische Commissie?’

De impliciete vraag leek waarom een Amerikaan bij iets zo Russisch betrokken zou zijn. Hij mocht de inspecteur steeds minder. De spot met hem drijven leek de beste manier om duidelijk te maken wat hij ervan vond.

‘Ik in Tsaristische Commissie.’

‘Uw taken?’

‘Dat vertrouwelijk.’

‘Kan hiervoor belangrijk zijn.’

Zijn poging tot sarcasme bleef onopgemerkt. ‘Bespreek het maar met de commissie.’

Orleg wees naar het lichaam. ‘En hij?’

Hij vertelde hem dat Artemy Bely een aan de commissie toegewezen advocaat van het ministerie van Justitie was, die had helpen regelen dat ze toegang kregen tot de sovjetarchieven. In de persoonlijke sfeer wist hij weinig meer dan dat Bely ongehuwd was, in een gedeeld appartement ten noorden van Moskou woonde, en graag ooit Atlanta zou bezoeken.

Hij liep naar het lichaam toe en staarde ernaar.

Het was een tijd geleden dat hij een verminkt lijk had gezien. Hij had echter ergere dingen meegemaakt tijdens een halfjaar dienstplicht als reservist, uitmondend in een jaar Afghanistan. Hij was daar niet als soldaat maar als advocaat heen gezonden in verband met zijn talenkennis. Als politiek verbindingsofficier die deel uitmaakte van een contingent van het ministerie van Buitenlandse Zaken, zou hij gaan helpen bij het vestigen van een nieuw bestuur nadat de Taliban waren verdreven. Zijn advocatenbureau vond het belangrijk dat iemand van hen erbij betrokken was. Goed voor het imago. Goed voor zijn toekomst. Maar hij had gemerkt dat hij meer wilde dan ritselen met documenten. Dus hielp hij bij het begraven van de doden. De Afghanen hadden zware verliezen geleden, meer dan de pers ooit had waargenomen. Hij kon nog altijd de verzengende zon en de meedogenloze wind voelen, die de ontbinding hadden versneld en de grimmige taak moeilijker hadden gemaakt. De dood was gewoon onaangenaam. Waar dan ook.

‘Exploderende punten,’ zei Orleg achter hem. ‘Komen klein binnen, komen er groot uit. Nemen onderweg veel mee.’ In de stem van de inspecteur klonk geen medelijden.

Lord beantwoordde de ongeïnteresseerde, sturende blik van de inspecteur, die hem met waterige ogen aankeek. Orleg rook licht naar alcohol en munt. Hij was verontwaardigd over Orlegs terloopse opmerking over het afdekken van het lichaam. Dus deed hij de deken die hij om zich heen had geslagen af, bukte zich en legde hem over Bely heen.

‘Wij bedekken onze doden,’ vertelde hij Orleg.

‘Te veel hier om moeite te nemen.’

Hij staarde naar het cynische gezicht voor hem. Deze politieman had waarschijnlijk veel meegemaakt. Had zijn regering geleidelijk macht zien kwijtrafen terwijl hij, net als de meeste Russen, werkte voor beloofd loon, voor betaling in goederen, of voor zwarte Amerikaanse dollars. Ruim negentig jaar communisme had zijn sporen nagelaten. *Bespridel*, noemden de Russen het. Anarchie. Onuitwisbaar als een tatoeëring. Richtte een natie te gronde.

‘Ministerie van Justitie is vaak doelwit,’ zei Orleg. ‘Bemoeien zich met dingen zonder om veiligheid te denken. Ze zijn nu gewaarschuwd.’ Hij gebaarde naar het lichaam. ‘Niet eerste of laatste advocaat die sterft.’

Lord zei niets.

‘Misschien zal onze nieuwe tsaar alles oplossen?’ vroeg Orleg.

Hij stond recht tegenover de inspecteur, hun voeten en lichaam dicht bij elkaar. ‘Alles is beter dan dit.’

Orleg nam hem met een woeste blik op, en hij was er niet zeker van of de politiefunctionaris het met hem eens was of niet. ‘U geeft me nog geen antwoord. Waarom achtervolgen mannen u?’

Hij herinnerde zich wat Lodderoog had gezegd toen die uit de Volvo klauterde: *Die verdomde tsjornje heeft het overleefd*. Moest hij Orleg wel iets vertellen? Iets aan de inspecteur leek niet te kloppen. Zijn paranoia kon echter gewoon de nawerking zijn van wat hem was overkomen. Wat hij moest doen was teruggaan naar het hotel en dit alles met Taylor Hayes bespreken.

‘Ik heb geen idee, maar ik heb hen wel goed kunnen bekijken. Hoor eens, u hebt mijn pasje gezien en weet waar u me kunt vinden. Ik ben doornat, heb het ijskoud, en wat er nog van mijn kleren over is zit onder het bloed. Ik wil me verschonen. Zou een van uw mannen me naar het Volkhov kunnen rijden?’

De inspecteur gaf niet direct antwoord. Hij staarde hem slechts aan, met een volgens Lord bewust afgemeten gelaatsuitdrukking.

Orleg gaf hem zijn veiligheidsjasje terug.

‘Natuurlijk, heer commissie-advocaat. Zoals u zegt. Ik zorg voor auto.’

Ook door Steve Berry
De Amberzaal

De Romanov Voorspelling is een fictief verhaal. Hoewel sommige personages, gebeurtenissen en dialogen gebaseerd zijn op historische feiten, is dit boek totstandgekomen uit de fantasie van de auteur.

© 2004 Steve Berry

Oorspronkelijke titel: *The Romanov Prophecy*

Oorspronkelijke uitgever: Ballantine Books, New York

Deze vertaling is totstandgekomen na overeenkomst met
The Ballantine Publishing Group, onderdeel van Random House Inc.

Voor de Nederlandse vertaling:

© 2005 Uitgeverij De Fontein

Vertaling: Chris Mouwen

Omslag: Wil Immink

Zetwerk: v3-Services, Baarn

ISBN 978 90 261 2192 0

NUR 332

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm; elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.